

## LÅNGSAM UTVECKLING FÖR JÄMSTÄLLDHETEN

**Inom flera områden går jämställdheten bakåt eller står stilla, visar Jämställdhetsmyndighetens årliga rapport. När politiker beslutar om konkreta åtgärder går utvecklingen framåt, men utvecklingen i samhället får konsekvenser även för jämställdheten.**

– En svajig ekonomi i världen, krig i vårt närområde, organiserad brottslighet, våld bland unga och andra allvarliga frågor påverkar hela samhället, även jämställdheten. I oroliga tider måste regeringen se till att jämställdhetspolitiken är långsiktig och konkret, för det är då vi ser resultat och kan nå de beslutade målen. Samtidigt är jämställdhet ett viktigt verktyg för att hantera de här samhällsproblemen, säger Peter Vikström, analyschef på Jämställdhetsmyndigheten.

Tonvikten i den svenska jämställdhetspolitiken har i flera år legat på området mäns våld mot kvinnor, där bland annat våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ingår. Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att varje år analysera resultaten av åtgärderna från myndigheter och andra aktörer. Myndigheten bedömer att regeringen bör utveckla arbetet för att öka genomslaget av jämställdhetspolitiken, framför allt i budgetarbetet och i myndighetsstyrningen.

– Det krävs både långsiktiga och kraftfulla insatser. Jämställdhetspolitiska åtgärder riktas främst mot kvinnor som grupp. Det saknas åtgärder för att män ska ta mer ansvar och göras mer delaktiga. Vi behöver rikta ljuset mot hur fler pojkar och män aktivt ska kunna ta ansvar för att främja jämställdhet, och vad män också har att vinna på ett mer jämställt samhälle. Ett jämställt samhälle kan minska polariseringen i samhället och förebygga våld, säger Peter Vikström.

## Fakta: Utvecklingen för jämställdheten i Sverige

Den svenska jämställdhetspolitiken bygger på sex delmål som regeringen beslutat om. Jämställdhetsmyndighetens samlade lägesbild visar att utvecklingen för att nå delmålen går långsamt, och inom flera områden står den helt stilla eller går i negativ riktning.

- **Delmål: Jämn fördelning av makt och inflytande.** Kvinnor och män har olika villkor för att delta i att fatta beslut, inte minst på grund av inslag av hat, hot och trakasserier. Det är mer jämställt i riksdag och regering än på kommunal nivå. Kvinnor är fortsatt underrepresenterade på höga poster i näringslivet, akademien och lokalpolitiken.
- **Delmål: Ekonomisk jämställdhet.** Det finns fortfarande betydande skillnader i inkomster mellan kvinnor och män. Yrken där kvinnor är i majoritet har i regel lägre lönenivåer och sämre arbetsmiljö. Kvinnor arbetar oftare deltid och är mer frånvarande från arbetslivet. Förändringar i pensionssystemet har delvis ökat jämställdheten för pensionärer, men de tidigare inkomstskillnaderna och andra faktorer gör att det fortsatt finns ett pensionsgap mellan kvinnor och män.
- **Delmål: Jämställd utbildning.** Utbildningsområdet präglas fortfarande av att pojkar och män gör andra studieval och får andra studieresultat än flickor och kvinnor. Det finns också könsskillnader i studiemiljö och psykisk hälsa. Skolan lyckas inte fullt ut att skapa en trygg och jämställd miljö.
- **Delmål: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.** Kvinnor bär det största ansvaret för både omsorgen om de egna barnen och för omsorgen om äldre närstående. Trots att mäns uttag av föräldraledigheten har ökat något har utvecklingen stannat av. Fördelningen av obetalt hem- och omsorgsarbete är fortsatt ojäm.
- **Delmål: Jämställd hälsa.** Hälsoskillnaderna mellan kvinnor och män är fortsatt stora. Kvinnor, särskilt unga, rapporterar sämre psykisk hälsa och står för en övervägande andel av sjukskrivningarna på grund av

stressrelaterade besvär. Samtidigt lever kvinnor längre, men med fler år med nedsatt aktivitetsförmåga.

- **Delmål: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.** Kvinnor utsätts i högre grad för grovt och upprepat våld av närstående, liksom för sexualbrott. Även om viss minskning syns i vissa grupper, är utsattheten fortsatt omfattande. Omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck är svår att kartlägga men flera studier visar att utsattheten är utbredd bland unga kvinnor och män.

**För mer information:**

Simon Falk, pressansvarig

031-392 90 52

[press@jamstalldhetsmyndigheten.se](mailto:press@jamstalldhetsmyndigheten.se)